

PAKIET MATERIAŁÓW DYDAKTYCZNYCH

do kształcenia na odległość dla nauczycieli
edukacji wczesnoszkolnej

Projekt „Wsparcie placówek doskonalenia nauczycieli i bibliotek pedagogicznych w realizacji zadań związanych z przygotowaniem i wsparciem nauczycieli w prowadzeniu kształcenia na odległość”

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Materiał opracowany w ramach grantu przez Niepubliczną Placówkę Doskonalenia Nauczycieli Grupę Edukacyjną SOKRATES. Autor: Sylwia Tkocz.

SCENARIUSZ 1 Z 3

SCENARIUSZ ZAJĘĆ DLA: uczniów klasy II szkoły podstawowej – I semestr roku szkolnego

PROWADZONYCH PRZEZ: nauczyciela edukacji wczesnoszkolnej

TEMAT: Ekologiczne porządki na ulicy Literkowej.

CELE KSZTAŁCENIA – WYMAGANIA OGÓLNE: Aktywne wprowadzanie uczniów w zagadnienia ochrony środowiska, propagowanie zasady segregacji śmieci.

TREŚCI NAUCZANIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE:

Uczeń: (na bazie Programu Renaty Pasymowskiej)

- dba o swoje zdrowie i ma świadomość zagrożeń,
- jest empatyczny w stosunku do otaczające świata,
- troszczy się o dobrą atmosferę w kontaktach społecznych,
- pracuje w grupie i współdziała z drugim człowiekiem,
- wykazuje się umiejętnościami w zakresie mówienia, czytania, pisania, a także liczenia i wykorzystuje je w rozwiązywaniu problemów,
- dokonuje prezentacji i autoprezentacji,
- podejmuje wyzwania i angażuje się w ich wykonanie, wykorzystuje zdobytą wiedzę i umiejętności.

METODY I FORMY PRACY:

- aktywne, praktyczne działania, samodzielnych doświadczeń, burza mózgów, metoda gamifikacji, metoda małych form teatralnych, metoda pracy we współpracy, eksponująca pokaz;

— praca indywidualna, grupowa, zespołowa

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

Fotografie leśnych drzew, kolorowe bibuły, liście, plastikowe butelki, papierowe torby, papierki po cukierkach, puszki, ogryzki, niebieski papier pakowy, zielony słoik, żółty kubek, owoce, koło fortuny, kolorowe obrazki odpadków, pojemniki, karty pracy – kolorowanki, plansza ze znakiem recyklingu, rękawiczki jednorazowe dla uczniów.

PRZEWIDYWANY CZAS:

Blok 5 lekcji – wybrany dzień tygodnia

PROPONOWANY PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1. Zapoznanie z tematem i celami zajęć, określenie NaCoBeZu - zasady segregowania śmieci, utrwalenie posiadanej wiedzy, zapamiętywanie i stosowanie 5 zasad, zastosowanie zdobytej wiedzy w praktycznym działaniu. Wspólne ustalanie zasad współpracy. Nauczyciel w widocznym miejscu umieszcza 5 zasad dla uczniów, które są istotne w pracy metodą projektu. Wśród nich, uczniowie odczytują: Nie obrażamy się, kiedy dyskutujemy. Słuchamy siebie nawzajem. Pomagamy, gdy zauważamy, że ktoś ma problem. Nie krytykujemy. Doceniamy zaangażowanie każdego z uczniów. Uczniowie wybierają jedną zasadę, najważniejszą dla nich, przyklejają kolorowe kartki. Ta zasada, która otrzymała najwięcej głosów – staje się zasadą, nad którą uczniowie będą pracować podczas realizacji projektu. Nauczyciel, obserwując pracę i zaangażowanie uczniów w pracy nad projektem, udziela informacji zwrotnej na temat tego, jak uczeń pracuje nad stosowaniem wybranej zasady współpracy i dokonuje w ten sposób, ewaluacji pracy każdego ucznia.

2. Wprowadzenie uczniów w temat:

Uczniowie wchodzi do sali, która została wcześniej przygotowana przez Nauczyciela. Przypomina ona leśną polanę, na ścianach znajdują się fotografie leśnych drzew, na podłodze kolorowe bibuły, przypominają leśny mech, na którym oprócz liści znajdują się różne śmieci, np.: plastikowe butelki, papierowe torby, papierki po cukierkach, puszki po napojach oraz ogryzki z owoców. Nauczyciel, ubrany w granatowy strój PORZĄDNISIA, wita dzieci i zaprasza ich na zajęcia. Dzieci doskonale pamiętają przedstawiciela ulicy Przyjaciół, który jest... „doskonałym gospodarzem, a po wielkich porządkach uwielbia się kąpać w rzece, morzu i jeziorze...”¹. Uczniowie zasiadają w kole, nauczyciel wprowadza i przygotowuje ich do realizacji pierwszego zadania. Wyjaśnia, że będzie ono polegało na dopisaniu fragmentu bajki, którą rozpocznie za chwilę. Prosi, aby rozejrzeli się dookoła i spojrzeli na rekwizyty położone na ławce. Dzieci zauważają niebieski papier

¹Pasymowska R. (2019), Program nauczania edukacji wczesnoszkolnej w szkole podstawowej *W Literkowie, Cyferkowie i Nutkowie – świat i teatr w mojej głowie* ORE, Warszawa.
<file:///C:/Users/Acer/Downloads/program-nauczania-edukacji-wczesnoszkolnej-pn.-w-literkowie-cyferkowie-i-nutkowie-swiat-i-teatr-w-mojej-glowie.pdf> [dostęp 14 czerwca 2022]

pakowy, zielony słoik, żółty plastikowy kubek oraz owoce – jabłko i gruszkę. <https://pl.piliapp.com/random/wheel/> [dostęp: 14 czerwca 2022] – przykładowe koło fortuny. Wykorzystując ten element, uczniowie losują 5 dodatkowych wyrazów, które wraz z rekwizytami, pojawią się w bajce. Mogą to być, np.: wycieczka, słońce, urodziny, wiatr, przyjęcie, smutek, bałagan, ekologia, zwierzęta itp. Nauczyciel opowiada fragment bajki, a uczniowie bawiąc się w teatr, wymyślają i przygotowują inscenizację, wykorzystując do tego przygotowane rekwizyty. Początek bajki jest następujący: „... *Za górami, za lasami, na leśnej polanie wydarzyło się coś dziwnego...*”. Pomysłowość i kreatywność dzieci jest ogromna i trudno przewidzieć, co wydarzy się w bajce, ale to zadanie pozwoli im na samodzielne zdobywanie wiedzy, aktywne uczestnictwo wszystkich uczniów, w tym o SPE, zgodnie z ich możliwościami. Umożliwi im prezentację i autoprezentację, w której posługiwać się będą językiem polskim w sposób poprawny i adekwatny do sytuacji. Po zakończonej prezentacji, Nauczyciel podsumowując ich pracę, podpowie im, by tak jak w każdej innej bajce – wymyślić szczęśliwe zakończenie. W sytuacji nauczania zdalnego dzieci mogą tworzyć bajkę indywidualnie, a następnie, jeśli potrafią to zrobić samodzielnie, umieszczają wymyślone fragmenty na Padlecie. Kiedy nie radzą sobie z tym narzędziem, korzystają z pomocy np. nauczyciela, rodzica, starszego rodzeństwa. [W tym momencie zaprezentuje im i wspólnie odsłuchana zostanie piosenka, która dostępna jest pod adresem: www.segregujna5.um.warszawa.pl/piosenka - [dostęp:14 czerwca 2022] – propozycja utworu muzycznego.

3.Zakończenie bajki, czyli utrwalenie wiedzy na temat zasad segregacji śmieci - elementy gamifikacji.

W środku koła rozłożone są obrazki, na których przedstawiono różne odpadki, np. zużytą gazetę, puste kubeczki po jogurtach, puszki, butelki, chusteczki papierowe, ogryzek jabłka, pestki z brzoskwini itp. Nauczyciel zwraca dzieciom uwagę, że od pewnego czasu wszystkie odpady powinniśmy dzielić na co najmniej pięć rodzajów. Zwraca uwagę na rozrzucone odpadki, które zauważyli na klasowej, leśnej polanie. Zachęca ich do uporządkowania tego miejsca i wrzucenia do odpowiednich pojemników. Uczniowie zauważają, że znaleziony niebieski papier pakowy powinien trafić do niebieskiego pojemnika, zielony słoik do zielonego pojemnika ma szkło, żółty kubek – żółty pojemnik na plastik i metal, a ogryzki z owoców do brązowego pojemnika na odpadki bio. W ten sposób uczniowie przypomnieli sobie 5 zasad

segregowania śmieci. Utrwalając wiedzę w tym zakresie, każdy uczeń losuje jedną kartę. Udziela odpowiedzi na krótkie pytania: co jest na karcie? jakiego rodzaju jest to odpad? do którego pojemnika należy go wrzucić? Na kartach umieszczono uproszczone ilustracje, przedstawiające różnego rodzaju odpadki.

Nauczyciel, jako bajkowy Porządniś, losuje poszczególnych uczniów do kolejnych zadań, obracając się wokół własnej osi i wskazując dziecko, które bierze udział w zabawie. Każdy uczeń jest wylosowany przez Nauczyciela, ma szansę na zaprezentowanie wiedzy i wykorzystanie jej w praktycznym działaniu. Mimo, że pojawia się element rywalizacji pomiędzy dziećmi, to nie jest istotne, kto będzie zwycięzcą, ale, że każdy będzie mógł sprawdzić, czy potrafi wykonywać prawidłowo wskazaną czynność. Wszyscy będą zwycięzcami w tej zabawie, również uczniowie, dla których było to zadanie trudne, ze względu na ich SPE. Po uporządkowaniu polany – Porządniś, dziękuje wszystkim uczestnikom za ich pracę i zaprasza do kolejnej zabawy.

4.Poszukiwanie odpowiedzi na pytanie – dlaczego należy segregować śmieci?

Rozmowa w kręgu – nauczyciel zadaje dzieciom pytanie – dlaczego musimy segregować śmieci? Stosuje podczas tej pogadanki metodę burzy mózgów, zapisuje na tablicy (lub Padlecie), odpowiedzi uczniów, którzy wskazują między innymi na to, że poprzez segregację dajemy odpadom nowe życie, wykorzystujemy je ponownie do innych celów. Następnie wskazują na fakt, że oszczędzamy surowce do produkcji nowych towarów. Uczniowie zwracają uwagę, że będzie to miało wpływ na mniejszą liczbę wysypisk śmieci, ale najważniejsze, że w ten sposób dbamy o nasze środowisko naturalne i podejmujemy działania związane z ekologią.

W kolejnym etapie lekcji, uczniowie dzielą się na 4 grupy, każdy uczeń zapamiętuje swój numer i w ten sposób powstają 4 zespoły. Drużyny otrzymują zestaw do pracy: kartkę z symbolami odpadów , tj. plastikową butelkę , pampers, puszka, resztkę owocu. Każdy zespół ma się zastanowić – jak długo może rozkładać się taki element? Uczniowie dyskutują w swoich grupach, ustalają odpowiedź, nie musi ona być prawidłowa. Nauczyciel wyjaśnia i podaje prawidłowe odpowiedzi: plastikowa butelka (50 - 80 lat), pampers (50 - 200 lat), metalowa puszka (400 lat), owoc (100 lat) . Następnie obliczają, jaki mógłby to być rok, wykonują działanie typu $2022 + 50 = 2072$ itp.

Wspólnie wyciągają wnioski, że metalowe odpady rozkładają się najdłużej i to one najbardziej wpływają na degradację środowiska. Wszystkie odpady

potrzebują co najmniej kilku lat, by zniknęły z naszej planety. To jest podstawowy argument nakłaniający do stosowania 5 zasad segregacji odpadów. Wspólnie ustalają, że zdobytą wiedzę na temat segregacji śmieci, należy się podzielić z innymi uczniami szkoły i osobami dorosłymi. Dlatego wykonają plakaty, dowolną techniką, o segregowaniu śmieci, a następnie umieszczą je w salach lekcyjnych i na korytarzach szkolnych, tak, aby wszyscy mogli przypomnieć sobie i zastosować 5 zasad segregacji śmieci.

Nauczyciel – Porządnik – wręcza każdej grupie – tajemniczą kartkę. Uczniowie rozpoznają na niej znak recyklingu, który oznacza „*materiał nadaje się do recyklingu*”, czyli ponownego użycia

<https://www.google.com/search?sxsrf=ALiCzsYjONYYoZ7xom-eBP0kHGe6mWY0OQ:1656270035361&source=univ&tbm=isch&q=znak+recyklingu+opis&fir=F8479bxA> – [dostęp -14 czerwca 2022]

5.Podsumowanie zajęć.

Komentarz metodyczny:

Wszyscy uczniowie, w tym o SPE, utrwalą wiedzę na temat 5 zasad segregowania odpadów. Stworzona przez nauczyciela przestrzeń do wspólnej, grupowej i indywidualnej pracy oraz wsparcie grupy rówieśniczej, umożliwi im uporządkować i usystematyzować wiedzę oraz wykorzystać ją w praktycznym działaniu. Każdy uczeń osiągnie sukces na miarę własnych, indywidualnych możliwości, co szczególnie ważne jest dla uczniów o SPE. Podczas zajęć uczniowie mają okazję rozwijać swoje umiejętności w zakresie kompetencji porozumiewania się językiem ojczystym i obcym, kompetencje matematyczne, cyfrowe oraz umiejętność uczenia się.

EWALUACJA ZAJĘĆ

Wszyscy uczniowie otrzymują karty pracy – kolorowanki, na których są pojemniki oraz śmieszne stworki, które są tego samego koloru, co pojemnik.

https://naszesmieci.mos.gov.pl/images/konkurs/konkurs_scenariusz_lekcji.pdf – [dostęp -14 czerwca 2022]

Na zakończenie zajęć, poszczególne grupy, pod kierunkiem liderów, podsumowują pracę i wspólnie odpowiadają na 3 pytania:

- Dzisiaj na zajęciach przypomniałem / przypomniałam sobie o tym, że...
- Zdobyłem/am nowe informacje o...

- Będę segregować odpadki, ponieważ...

Liderzy poszczególnych grup prezentują ustalone odpowiedzi, w ten sposób utrwalają sobie podstawowe informacje, dotyczące segregacji odpadów.

Wszystkie zajęcia kończy nauczyciel – Porządniś – informuje uczniów, że sam również zrobi wszystko, by mieszkańcy ulicy Literowej² - „Próżniak, Otwartuś, Hałasus, Cichus i Żaruś” – przyłączyli się do tego ważnego zadania, jakim jest segregacja odpadków.

BIBLIOGRAFIA / NETOGRAFIA

Kotarba-Kańczugowska M. (1999), Praca metodą projektu, ORE, Warszawa

Pasymowska R. (2019), Program nauczania edukacji wczesnoszkolnej w szkole podstawowej *W Literkowie, Cyferkowie i Nutkowie – świat i teatr w mojej głowie* ORE, Warszawa.

<file:///C:/Users/Acer/Downloads/program-nauczania-edukacji-wczesnoszkolnej-pn.-w-literkowie-cyferkowie-i-nutkowie-swiat-i-teatr-w-mojej-glowie.pdf> [dostęp 14 czerwca 2022]

https://naszesmieci.mos.gov.pl/images/konkurs/konkurs_scenariusz_lekcji.pdf
[dostęp 14 czerwca. 2022]

https://www.culturelab.pl/wp-content/uploads/2020/10/scenariusz_segreguj-na-5_6-7-latek.pdf [dostęp 14 czerwca 2022]

<https://www.google.com/search?xsrf=ALiCzsYjONYYoZ7xom-eBP0kHGe6mWY0OQ:1656270035361&source=univ&tbm=isch&q=znak+recyklingu+opis&fir=F8479bxA> [dostęp 14 czerwca 2022]

Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I

² Pasymowska R. (2019), Program nauczania edukacji wczesnoszkolnej w szkole podstawowej *W Literkowie, Cyferkowie i Nutkowie – świat i teatr w mojej głowie* ORE, Warszawa.

<file:///C:/Users/Acer/Downloads/program-nauczania-edukacji-wczesnoszkolnej-pn.-w-literkowie-cyferkowie-i-nutkowie-swiat-i-teatr-w-mojej-glowie.pdf> [dostęp 14 czerwca 2022]

stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. poz. 356, z późn. zm.)

SCENARIUSZ 2 Z 3

SCENARIUSZ ZAJĘĆ DLA uczniów klasy III SZKOŁY PODSTAWOWEJ

PROWADZONYCH PRZEZ nauczyciela edukacji wczesnoszkolnej

TEMAT: Dbam o zdrowie swoje i innych, czyli żegnaj Covidku!

CELE KSZTAŁCENIA – WYMAGANIA OGÓLNE: Kreowanie kompetentnego ucznia, gotowego na mierzenie się z rzeczywistością.

TREŚCI NAUCZANIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE:

Uczeń: (na bazie Programu Renaty Pasymowskiej)

- dba o swoje zdrowie i ma świadomość zagrożeń,
- troszczy się o swoje ciało i szanuje fizyczność innych,
- czynnie odpoczywa, relaksuje się i odpręża,
- przeżywa sytuacje, relacjonuje je, tworząc wypowiedź o zabarwieniu emocjonalnym,
- wyraża swoje emocje w różnorodny sposób,
- jest koleżeński, działa na rzecz drugiego człowieka,
- wykazuje się mądrością, radzi sobie w sytuacjach trudnych,
- mierzy się z problemami, zadaje pytania otwarte,
- posługuje się wyobrażeniami, potrafi zwizualizować sobie różne sytuacje.

METODY I FORMY PRACY:

— dyskusja, metody stacji zadaniowych, twórczego rozwiązywania problemów, praktycznego działania, pracy we współpracy, metody koncepcyjne, prezentacja efektów pracy wspólnej, samodzielnego dochodzenia do wiedzy;

— praca indywidualna, grupowa, zespołowa

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

Tablica, kolorowe karteczki, instrukcje dla grup, arkusz z pytaniami do informacji zwrotnej, materiały papiernicze i piśmiennicze, mazaki, kredki, farby, drukarka, projektor, laptop, tablet, koperty z zadaniami.

.PRZEWIDYWANY CZAS:

Blok 4 lekcji – 180 minut

PROPONOWANY PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1. Zapoznanie z tematem i celami zajęć, określenie NaCoBeZu:

Nauczyciel pyta dzieci – czy wiedzą, co to jest zdrowie? Przypomina, że to nie tylko brak choroby, np. COVID19, ale nasz dobrostan fizyczny, psychiczny i społeczny. Krótko wyjaśnia, że dobrostan fizyczny to zdrowe i sprawne ciało, dobrostan psychiczny to samopoczucie każdego z nas, a dobrostan społeczny to możliwość rozmowy, kontaktu z drugą osobą. Nasze zdrowie zależy również od nas, od naszego stylu życia, na który mamy wpływ. Co trzeba robić, by być zdrowym? O zdrowie trzeba dbać! Tylko, czy na pewno wiemy, jak?

Dobre samopoczucie to również zdrowie, często określane zdrowiem psychicznym. Nauczyciel prosi uczniów, by narysowali, w uproszczony sposób, czego potrzebują, by łatwo im było pracować z innymi koleżankami/kolegami. Każde dziecko prezentuje jedną zasadę, rysunek, np. ucznia, który zakrywa uszy, bo przeszkadza mu hałas. Propozycji będzie wiele, ale zostaną wybrane 2, nad którymi będą pracować uczniowie, podczas realizacji projektu.

2. Wprowadzenie uczniów w temat:

Nauczyciel podaje dane na temat tego, jakie skutki wywołała pandemia COVID19 dla dzieci. Prowadzi dyskusję moderowaną i wraz z uczniami formułuje wnioski. Dzieci podają negatywne skutki, m.in. pogorszenie samopoczucia spowodowane izolacją i zamknięciem w domu, zaległości w nauce, brak kontaktów z rówieśnikami, strach przed chorobą. Wspólnie ustalają, że zdrowy tryb życia pozwoli wszystkim, aby znów czuć się zdrowo i bezpiecznie.

3. Uczniowie wypowiadają się na podstawie własnych doświadczeń:

Dzieci rozmawiają na temat tego, co kryje termin – *zdrowy styl życia* – prowadzą dyskusję. Efektem będzie tablica, na której umieszczają na kolorowych kartkach, wspólnie ustalone, tj.:

- prawidłowe odżywianie,
- ruch i ćwiczenia sportowe,
- higiena osobista,
- wizyty u lekarza, szczepienia,
- samopoczucie – kontakty z innymi.

4. Poszukiwanie odpowiedzi na pytanie – co oznacza „zdrowy styl życia”?

W tym celu uczniowie zostaną podzieleni na 5 grup, każda grupa wybiera Lidera, który zostaje nazwany, tak jak mieszkańcy Literkowa: Porządnis – zajmie się

odżywianiem, Próźniak – ćwiczeniami sportowymi, Otwartuś – dbaniem o higienę osobistą, Żarus – kontaktami z lekarzem, a Wyjątkuś – budowaniem relacji z innymi. Każda grupa otrzymuje instrukcję, w której zawarte są zadania do wykonania.

Wszystkie zespoły będą pracować w określonym czasie, mogą szukać informacji w różnych źródłach, w tym, w Internecie. Wyniki swojej pracy opracowują w dowolny sposób, ale muszą pamiętać, że rezultaty zostaną zaprezentowane pozostałym grupom. Każdy będzie oceniał każdego. Oznacza to, że po każdej prezentacji, zespół otrzyma informację zwrotną, która będzie zawierała następujące dane:

- Co było dobrze?
- Co było źle?
- Jak należy poprawić?
- Jak pracować w przyszłości, aby się rozwijać?

Instrukcje dla poszczególnych grup:

- **GRUPA PORZĄDNISIA:** przypomnijcie czym jest piramida żywienia, omówcie jej poszczególne piętra i wyjaśnijcie zasadę ich ułożenia. Przygotujcie dowolną prezentację na temat produktów zdrowych i niezdrowych, przekonajcie swoje koleżanki i kolegów do tego, że warto spożywać zdrowe produkty i podajcie 3 argumenty. Opracujcie dla wszystkich przepis na coś pysznego i zdrowego;
- **GRUPA PRÓŻNIAKA:** wyjaśnijcie pojęcie – aktywność ruchowa i przedstawcie, czemu ona służy? Zgromadźcie przykłady aktywności ruchowej i zaproponujcie swoim koleżankom i kolegom zajęcia sportowe, które mogą sprawić wszystkim przyjemność. Przedstawcie zajęcia sportowe lub grę, która pozwoli na zabawę całej klasy, zgodnie z zasadami fairplay. Zapiszcie te zasady i stwórzcie regulamin, który stosować będziecie zawsze podczas gier zespołowych;
- **GRUPA OTWARTUSIA:** przedstawcie podstawowe zasady higieny osobistej oraz sposoby ich stosowania. Wyjaśnijcie, jak zasady higieny wpływają na rozwój wirusów i bakterii. Zwróćcie uwagę na to, co należy robić, aby dbać o higienę osobistą na co dzień, każdego dnia. Wymyślcie hasło propagujące zasady higieny osobistej i przedstawcie je w dowolnej formie plastycznej;
- **GRUPA ŻARUSIA:** ustalcie do kogo możecie zwrócić się o pomoc, kiedy nie czujecie się dobrze. Odpowiedzcie na pytanie - dlaczego wirusy i bakterie mają wpływ na nasze zdrowie i samopoczucie, co chroni nas przed chorobą? Dlaczego

szczepienia pomagają nam w przezwyciężaniu niektórych chorób, czy powinniśmy się szczepić? Wymyślcie plakat, który będzie zachęcał wszystkich do tego, aby dbać o zdrowie, a jednocześnie chronić się przed wirusami i bakteriami;

- **GRUPA WYJĄTKUSIA:** spróbujcie wyjaśnić, czym są relacje międzyludzkie? Poszukajcie sposobów, by wspólnie z koleżankami i kolegami, spędzać miło czas. Zaproponujcie ciekawe wydarzenia, zajęcia, które pozwolą całej klasie zaangażować się we wspólną pracę. Powiedzcie co czujecie, kiedy wspólnie wykonujecie różne zadania, nazwijcie emocje, które Wam towarzyszą i stwórzcie ich portrety, wykorzystując do tego różne formy plastyczne.

W ten sposób dzieci przedstawiają portret – radości, szczęścia, zachwytu, zadowolenia itp., mogą wykorzystać do tego, wszystkim dobrze znane buźki, emotikony.

5. Podsumowanie zajęć.

INSTRUKCJA DLA NAUCZANIA ZDALNEGO:

Nauczyciel udostępnia uczniom prezentację multimedialną, która wprowadza ich w tematykę zajęć. Dzieli uczniów na pokoje, gdzie będą oni pracować nad poszczególnymi zadaniami umieszczonymi w prezentacji. Przygotowany przez uczniów materiał, uzupełni prezentację o nowe informacje. W ten sposób powstanie dzieło, którego autorami będą wszyscy uczniowie oraz nauczyciel. Umieszczenie go na Padlecie, pozwoli na pracę wszystkich grup, które będą mogły pracować asynchronicznie.

EWALUACJA ZAJĘĆ

W tej części nauczyciel przyjmuje rolę – Burmistrza Literkowa i zaprasza mieszkańców do prezentacji efektów pracy każdej grupy. Kreatywność i wyobraźnia uczniów jest tak ogromna, że trudno przewidzieć, co zaprezentują poszczególne grupy. Wszystkie informacje są tak samo ważne. Każda grupa ma określony czas przygotowanie- 60 minut oraz na przedstawienie efektów swojej pracy – około 10 minut. Uczniowie, przygotowując swoje prezentacje, muszą zadbać nie tylko o merytoryczne odpowiedzi, ale mają okazję stworzyć uporządkowaną wypowiedź, eksperymentować i przekształcać tekst, korzystać z różnych źródeł informacji – zarówno tradycyjnych, czyli słowników, encyklopedii, ale także zasobów Internetu. Burmistrz Literkowa (nauczyciel) – podsumowując pracę wszystkich grup, porządkuje treści przedstawione przez uczniów i prosi, aby każdy zespół ocenił prezentację pozostałych, udzielając odpowiedzi na 4 pytania (podane na początku zajęć).

Zebrane informacje, pomogą udzielić uczniom informacji zwrotnej, na temat efektów pracy grupy. Wszystkie te działania mają sprawić, by element rywalizacji pomiędzy grupami się pojawił, ale nie ma tutaj znaczenia, która grupa zwycięży, bo każde zadanie zespołu jest inne i jednakowo ważne. Zebranie tych wiadomości oraz ich uporządkowanie to efekt pracy całej klasy – Burmistrz Literkowa – zwraca uwagę, że w tej krainie, każdy mieszkaniec, dzięki zaangażowaniu każdej grupy, czuje się zdrowo i bezpiecznie.

KOMPETENCJE KLUCZOWE:

Posługiwanie się językiem ojczystym – poszukiwanie, porządkowanie i uzyskiwanie informacji.

Kompetencje społeczne – współpraca w grupie, odpowiedzialność za powierzone zadanie.

Kompetencje matematyczne – rozwijanie logicznego myślenia.

Kompetencje informatyczne – wykorzystywanie zasobów Internetu, wykorzystanie nowoczesnych narzędzi i aplikacji.

Świadomość kulturalna – wybór dowolnych technik plastycznych, w celu prezentacji efektów pracy zespołowej.

Kompetencje w zakresie uczenia się – korzystanie ze wskazówek.

KOMENTARZ METODYCZNY:

Wszyscy uczniowie, w tym o SPE, są zaangażowani w pracę, tak jak pozostali uczniowie. W ten sposób mogą zdecydować, co i w jaki sposób przygotowują, czy chcą pracować indywidualnie, czy skorzystają z pomocy swoich kolegów. Dla uczniów dyslektycznych można przygotować w kopertach odpowiedzi na pytania, pozwoli im to uporządkować materiał i ułatwi pracę związaną z poszukiwaniem odpowiednich treści. Uczniowie z trudnościami w uczeniu się, mogą skorzystać z przygotowanych wcześniej przez nauczyciela, krótkich prezentacji multimedialnych, które zostały umieszczone na Padlecie. Dla uczniów zdolnych ciekawym rozwiązaniem będzie wykorzystanie w pracy aplikacji Quizizz do prezentacji zgromadzonych informacji. Zastosowane formy i metody pracy wzmocnią u ucznia poczucie własnej wartości i wiarę we własne siły. Doceniając jego zaangażowanie, wysiłek intelektualny i pracę na miarę indywidualnych możliwości, wzmocnimy jego motywację wewnętrzną i sprawimy, że będzie chciał poszukiwać informacji i dzielić się wiedzą z innymi.

BIBLOGRAFIA / NETOGRAFIA:

Kotarba-Kańczugowska M. (1999), *Praca metodą projektu*, ORE, Warszawa

Pasymowska R. (2019), Program nauczania edukacji wczesnoszkolnej w szkole podstawowej *W Literkowie, Cyferkowie i Nutkowie – świat i teatr w mojej głowie* ORE, Warszawa. <file:///C:/Users/Acer/Downloads/program-nauczania-edukacji-wczesnoszkolnej-pn.-w-literkowie-cyferkowie-i-nutkowie-swiat-i-teatr-w-mojej-glowie.pdf> [dostęp 14 czerwca 2022]

Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. poz. 356, z późn. zm.)

SCENARIUSZ 3 Z 3

SCENARIUSZ ZAJĘĆ DLA: klasy III szkoły podstawowej

PROWADZONYCH PRZEZ NAUCZYCIELA EDUKACJI Wczesnoszkolnej

TEMAT: Mam prawo do...

CELE KSZTAŁCENIA – WYMAGANIA OGÓLNE: Stwarzanie warunków do całościowego rozwoju dziecka, wspieranie go w zdobywaniu wiedzy i nabywaniu umiejętności. Zaspokojenie naturalnych potrzeb rozwojowych uczniów przy ich podmiotowym traktowaniu.

TREŚCI NAUCZANIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE:

Uczeń: (na bazie Programu Renaty Pasymowskiej)

- uczestniczy w grach i zabawach ruchowych, respektując zasady,
- radzi sobie z emocjami i je określa,
- troszczy się o dobrą atmosferę w kontaktach społecznych,
- tworzy relacje społeczne, obdarzając wszystkich szacunkiem,
- komunikuje się, wykorzystując nowoczesne środki technologii, nie naruszając niczyjej prywatności,
- jest otwarty i odważny w realizowaniu pomysłów,
- patrzy i widzi , umiejętnie wyciąga wnioski w oparciu o obrazy,
- jest skuteczny, doprowadza zadania do końca,
- jest zmotywowany do pracy, ma podtrzymaną naturalną ciekawość.

METODY I FORMY PRACY:

— metoda praktycznego działania, samodzielnych doświadczeń burza mózgów, metoda gamifikacji, metoda pracy we współpracy, eksponująca pokaz;

— praca indywidualna, grupowa, zespołowa

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

Polski alfabet, polecenia do zagadki, wydruki kolorowanek, materiały piśmiennicze, rozsypanki wyrazowe, egzemplarze skróconej wersji Konwencji o prawach dziecka przygotowane przez nauczyciela, laptop, projektor.

PRZEWIDYWANY CZAS:

Blok – 5 lekcji – w tym 60 minut indywidualnej lub grupowej pracy uczniów

PROPONOWANY PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1. Zapoznanie z tematem i celami zajęć, określenie NaCoBeZu:

Uczniowie zdobędą wiedzę i umiejętności związane z respektowaniem praw dziecka, zapamiętają swoje prawa i prawa innych dzieci, nauczą się odpowiedzialności za siebie i innych.

Przed przystąpieniem do pracy, nauczyciel zapowiada, że podczas zajęć, uczniowie będą pracować, przez jakiś czas indywidualnie. Prosi, aby dzieci zastanowiły się i podały, co pomaga im w takiej pracy, a co przeszkadza. Wspólnie uzupełniają przygotowany na tablicy schemat. Po jednej stronie zapisują elementy ułatwiające indywidualną pracę, np. cisza, swobodna przestrzeń dla każdego, wybór dowolnego miejsca pracy, baza materiałów, źródła informacji. Po drugiej stronie, wpisują elementy, które przeszkadzają im w samodzielnej pracy, np. : hałas, przeszkadzanie przez innych, podglądanie, powielanie pomysłów innych, itp. Na zakończenie, akceptując wszystkie czynniki, które wpływają pozytywnie i negatywnie na ich pracę, składają własnoręczny podpis. Oznacza to, że zgadzają się na stosowanie ustalonych zasad. Nauczyciel – Burmistrz Literkowa, będzie obserwował ich pracę oraz stosowanie się do ustalonych zasad. Każdy uczeń, na zakończenie, otrzyma informację zwrotną, w postaci tajemniczego listu, w którym zostanie poinformowany, czy i w jakim stopniu stosował się do ustalonych wspólnie z klasą zasad.

2. Wprowadzenie uczniów w temat:

Uczniowie na początku zajęć słuchają utworu Majki Jeżowskiej „*Kolorowe dzieci*”
https://www.google.com/search?gs_ssp=eJzi4tVP1zc0TDbOLbI0TsoyYPSSz03Myk5UyEo9uie_vBjlys7PyS_KL09VSKnKTE3OBACHJRFJ&q=majka+je%C5%BCowska+kolorowe+dzieci&oq=Majka+Je%C5%BCowska+&aqs=chrome.3.69i57j0i512j46i512j3j0i512j46i512j0i512j2.15211j0j15&sourceid=chrome&ie=UTF-8 [Dostęp 14 czerwca 2022] – utwór muzyczny w wykonaniu Majki Jeżowskiej.

Nauczyciel pyta dzieci – co jest najważniejsze w tej piosence?

Dzieci, pracując metodą burzy mózgów, podają różne odpowiedzi. Wśród nich najważniejsza to, że *wszystkie dzieci na świecie mają takie same prawa*. Co to są prawa dziecka? Co kryje się pod tym pojęciem? Co to znaczy, że prawa dziecka mają być respektowane? Kto ustalił i kto powinien dbać o prawa dzieci?

3. W nawiązaniu do programu nauczania:

Nauczyciel, przypomina dzieciom, wyimaginowaną krainę Literkowa, jej Burmistrza oraz mieszkańców. Od jakiegoś czasu panuje w niej chaos, a mieszkańcy narzekają na to, że trudno im się żyje, bo nie szanuje się ich podstawowych... - zagadka, rebus.

Uczniowie zauważają na tablicy ALFABET, nauczyciel prosi o odgadnięcie hasła i podaje wskazówki:

siedemnasta litera alfabetu - P

osiemnasta litera alfabetu - R

pierwsza litera alfabetu - A

dwudziesta druga litera alfabetu - W

pierwsza litera alfabetu - A

Uczniowie odgadują hasło i próbują sami stworzyć definicję tego pojęcia, podają m.in. takie odpowiedzi: przepis, który trzeba stosować, zasady obowiązujące między ludźmi, coś co chroni państwo i ludzi, wszyscy ludzie je posiadają itp.

Nauczyciel wyjaśnia, że szczególne prawa mają dzieci na całym świecie. Żeby je odkryć, zaprasza i wręcza każdemu uczniowi obrazek do pokolorowania i rozwiązania polecenia, a następnie rozmawia z dziećmi na temat tego, co każdy z nich przedstawia.

4. Poszukiwanie odpowiedzi na pytanie – jakie prawa mają dzieci?

<file:///C:/Users/Acer/Downloads/UNICEF%20Polska%20-%20Zeszyt%20zada%C5%84%20o%20prawach%20dziecka%20dla%20najm%C5%82odszych.pdf> [dostęp z 22 czerwca 2022] – obrazki do kolorowania,

przedstawiające prawa dzieci oraz pytania, które mają im pomóc, w stworzeniu definicji wybranego pojęcia.

Uczniowie losują obrazek, wykonują polecenia, a następnie próbują własnymi słowami, zapisać treść prawa, które zostało przedstawione na rysunku.

RYSUNEK 1. Kim jest dziecko? To osoba, która nie ukończyła 18 lat.

RYSUNEK 2. Co oznacza, że wszystkie dzieci są równe? Niezależnie od koloru skóry, miejsca zamieszkania, czy niepełnosprawności wszystkie dzieci są równe, nie powinny być dyskryminowane, odrzucane.

RYSUNEK 3. Co oznacza, że dziecko ma prawo do zachowania godności?

Wszystkie dzieci powinny być dobrze traktowane, a gdy chorują lub cierpią, np. w skutek wojny, powinny otrzymać pomoc.

RYSUNEK 4. Kto powinien dbać o prawa dzieci w pierwszej kolejności? Rodzice, rodzina, w której każde dziecko ma prawo żyć.

RYSUNEK 5. Co oznacza, że dziecko posiada własną tożsamość? Każde dziecko ma prawo do imienia, nazwiska, obywatelstwa i rodziny.

RYSUNEK 6. Czy poglądy dzieci są ważne? Tak, mają one prawo do wypowiedzania własnego zdania, a dorośli powinni ich słuchać i traktować poważnie.

RYSUNEK 7. Czym jest prawo do edukacji? Każde dziecko ma prawo uczyć się w szkole, która powinna szanować jego prawa i nie stosować przemocy.

RYSUNEK 8. Jakie podstawowe prawa powinny być udziałem dzieci? Prawo do tego, aby mogły żyć w bezpiecznym domu, aby miały co jeść oraz w co się ubrać .

RYSUNEK 9. Do czego jeszcze ma prawo każde dziecko? Do zabawy, przyjemności i relaksu.

RYSUNEK 10. Czym jest dobro dziecka? To obowiązek, którym powinni kierować się dorośli w sprawach dzieci.

Każde dziecko pracowało indywidualnie. Niektóre obrazki mogło wylosować więcej niż jedno dziecko, przez co definicje będą zróżnicowane i ciekawe.

Po wykonaniu polecenia nauczyciela, uczniowie, którzy pracowali z wybraną ilustracją, prezentują wyniki swojej pracy. Łączą się z innymi uczniami, których praca związana była z tym samym rysunkiem. W ten sposób tworzą dekalog praw dziecka. Nauczyciel przypina ich kolorowanki na tablicy i opisuje każdy obrazek, nazywając kolejne prawa dziecka. Od tej pory będzie to ważne miejsce w sali, które będzie przypominało o obowiązkach dorosłych wobec dzieci.

5. Poszukiwanie odpowiedzi na pytanie – kto dba o prawa dzieci?

Uczniowie otrzymują rozsypanki wyrazowe i układają z nich hasło, podane poniżej:

KONWENCJA O PRAWACH DZIECKA

Nauczyciel przygotował dla uczniów skróconą wersję Konwencji o prawach dziecka i rozdaje ją uczniom, którzy wcześniej zostali podzieleni na grupy. Każda grupa wykonuje to samo zadanie – odczytuje skróconą wersję dokumentu i zapisują najważniejsze informacje na temat tego dokumentu. Na podstawie zgromadzonych informacji, każda grupa projektuje okładkę, na której zapisuje najważniejsze wiadomości, dotyczące tego dokumentu, np. :

- najważniejszy dokument dotyczący praw dziecka,
- uchwalony w 1989 r. przez Zgromadzenie Ogólne ONZ,
- przyjęta w Polsce w 1991 r.

Każdy zespół prezentuje przygotowany plakat i umieszcza go w sali, tak aby przypominał uczniom oraz dorosłym o prawach dziecka.

6. Podsumowanie zajęć.

KOMPETENCJE KLUCZOWE:

Posługiwanie się językiem polskim – uzyskiwanie i przetwarzanie informacji;
Kompetencje społeczne – wymiana informacji, współpraca w grupie;
Kompetencje w zakresie uczenia się – organizowanie własnego procesu uczenia się;
Świadomość i ekspresja kulturalna – rozwijanie twórczych umiejętności,
odczytywanie idei, przekład intersemiotyczny;
Inicjatywność – planowanie i podejmowanie działań;
Kompetencje informatyczne – korzystanie z narzędzi multimedialnych;
Kompetencje matematyczne – proste działania matematyczne, kolejność.

KOMENTARZ METODYCZNY:

Wszyscy uczniowie, w tym o SPE, podczas indywidualnej pracy, powinni korzystać z pomocy nauczyciela, który dokonując obserwacji ich działań, dopasowuje metody i formy pracy, tak aby każdy uczeń mógł odnieść sukces. Uczniowie z problemami w czytaniu i rozumieniu czytanego tekstu, mogą otrzymać wsparcie, poprzez umożliwienie im wysłuchania tekstu, wykorzystując do tego m.in. ułatwienia wynikające z rozszerzeń przeglądark lub odsłuchiwanie plików audio. Jeśli uczniowie mają problemy z cichym czytaniem ze zrozumieniem – nauczyciel, powinien stawiać proste i krótkie pytania do tekstu. Obserwując pracę dziecka z rysunkiem, powinien brać pod uwagę, tok myślenia dziecka, a nie tylko efekt końcowy, czyli sformułowanie podpisu pod rysunkiem, dotyczącym wybranego prawa dziecka. Praca ucznia z dysgrafią powinna być oceniona za merytoryczność i poprawność wykonania, a nie za estetykę i czytelność. Uczniów niedosłyszących i niedowidzących należy posadzić tak, aby ułatwić im korzystanie z tablicy i komunikację z nauczycielem.

Elementy projektu edukacyjnego pozwalają na zaprezentowanie się uczniom o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych, zarówno uczniom zdolnym, jak i tym o SPE. Każde dziecko ma słabe i mocne strony, realizacja wskazanego zadania, pozwala na ich wykorzystanie, np. ponieważ ktoś ładnie rysuje, a ktoś inny potrafi poprawnie zbudować poprawnie zdania, a jeszcze ktoś inny zapisze tekst bez błędów ortograficznych. Każde dziecko osiągnie sukces, zgodnie ze swoimi

możliwościami
i predyspozycjami.

INSTRUKCJA DLA NAUCZANIA ZDALNEGO:

Zarówno w nauczaniu stacjonarnym, jak i zdalnym bardzo ważne jest monitorowanie postępów w nauce. W sytuacji uczenia online, osiągnięcie celów lekcji jest trudniejsze, a nauczyciel powinien kilkakrotnie podczas lekcji online, sprawdzić, czy dzieci osiągają cele lekcyjne. Ustalony przez niego plan zajęć, w celu osiągnięcia wytyczonych celów jest zmieniany, dopasowywany do sytuacji, zgodny z potrzebami uczniów.

Zadanie 1 – używaj udostępnienia ekranu z dźwiękiem, wysłuchanie piosenki.

Zadanie 4 – Wykorzystaj tablicę, np. Jamboard, do zebrania pomysłów na metody uczenia się i zapamiętywania,

Zadanie 5 – używaj udostępniania ekranu, na którym wyświetlisz skróconą wersję Konwencji o prawach dziecka.

Używaj „łapki w górę”, żeby nagrodzić uczniów za ich zaangażowanie, pracę na lekcji.

EWALUACJA

Na zakończenie zajęć, nauczyciel podsumowuje zdobyte przez uczniów informacje. Wspólnie oglądają film https://www.youtube.com/watch?v=fNGml_9tQAs – Prawa dzieci – jako podsumowanie zajęć i utwalenie wiadomości.

W tej części uczniowie dokonują samooceny, uczniowie wypisują swoje słabe i mocne strony. Szybkim sposobem będzie zastosowanie metody świateł drogowych: zielona kartka – oznacza rozumiem;

pomarańczowa – nie do końca rozumiem - w tej sytuacji nauczyciel powinien dopytać, czego uczeń nie rozumie;

czerwona kartka – nie rozumiem.

Metoda ta może być również stosowana w nauczaniu zdalnym, gdzie przy włączonych kamerach, na pytanie nauczyciela o rozumienie pojęć, uczniowie podnoszą kartki

w odpowiednim kolorze.

BIBLOGRAFIA / NETOGRAFIA:

Kotarba-Kańczugowska M. (1999), *Praca metodą projektu*, ORE, Warszawa

Pasymowska R. (2019), Program nauczania edukacji wczesnoszkolnej w szkole podstawowej *W Literkowie, Cyferkowie i Nutkowie – świat i teatr w mojej głowie*

ORE, Warszawa. <file:///C:/Users/Acer/Downloads/program-nauczania-edukacji-wczesnoszkolnej-pn.-w-literkowie-cyferkowie-i-nutkowie-swiat-i-teatr-w-mojej-glowie.pdf> [dostęp 14 czerwca 2022]

https://www.google.com/search?gs_ssp=eJzi4tVP1zc0TDbOLbI0TsoyYPSSz03Myk5UyEo9uie_vBjlys7PyS_KL09VSKnKTE3OBACHJRFJ&q=majka+je%C5%BCowska+kolorowe+dzieci&oq=Majka+Je%C5%BCowska+&aqs=chrome.3.69i57j0i512j46i512j3j0i512j46i512j2j0i512j2.15211j0j15&sourceid=chrome&ie=UTF-8 [dostęp 22 czerwca 2022],

<file:///C:/Users/Acer/Downloads/UNICEF%20Polska%20-%20Zeszyt%20zad%C5%84%20o%20prawach%20dziecka%20dla%20najm%C5%82odszych.pdf> [dostęp 22 czerwca 2022],

https://www.youtube.com/watch?v=fNGml_9tQAs [dostęp 22 czerwca 2022],

Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. poz. 356, z późn. zm.)